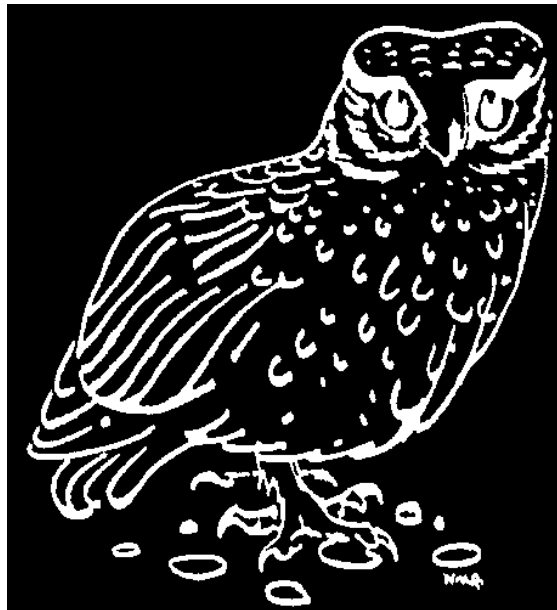

Het Steenuiltje

Seizoensblad van
IVN afdeling Munstergeleen

Lente 2012

Inhoud

Jaarverslag	3
Winterplaatjes	7
Vervolg jaarverslag	8
Broedresultaten	10
Verslag werkgroep schoolgidsen	11
Toekomstvisie en onderhoud van de Heemtuin	12
Twee Nldoet-acties	13
Heijdenpad en perenwei	15
Regiowandelingen	16
Wandelingen van IVN Munstergelaen	19
Floriade	20
Tuinweetjes & madeliefkoekjes	21
Vogels kijken in een winterse Heemtuin	22
Adderwortel	23/22
Monumentale bomen in Sittard-Geleen	24
Jaar van de bij	26
Notulen jaarvergadering 2011-03-15	27
Cheque Auwt Prinse Munstergelaen	29
Mo(nu)ment voor bomen	29
Bestuur	30

Colofon

Het Steenuiltje is het seizoensblad van de afdeling Munstergelaen van het IVN

Verschijningsdata: 21 maart, 21 juni, 21 september, 21 december

Redacteur: Ben Bongers , i.s.m. Toos van der Vring

tel.: 046 – 4522685 E: b.j.j.m.bongers@home.nl

Het kopieerwerk is verzorgd door:

*Artikelen die niet zijn ondertekend zijn
geschreven door de redacteur*

Kopij aanleveren: voor de eerste dag
van de maand waarin het blad verschijnt

Jaarverslag 2011

Heemtuin:

- **trekpleister voor het wandelende publiek**

In het jaar 2011 is de Heemtuin onderhouden door globaal genomen 14 trouw verschijnende vrijwilligers. Gerekend over 52 zaterdagochtenden (op een enkele van die zaterdagen kon niet worden gewerkt in verband met het weer) waren er gemiddeld minstens 9 vrijwilligers aanwezig. Tijdens het groeiseizoen komen sommigen extra werk doen: schoffelen, bijen verzorgen, tentoonstellingsruimte & boekenkast bijhouden. Op de NLdoetdag, 19 maart, kregen de vrijwilligers versterking van een aantal leden en van drie meisjes van 13. Op die dag werd de Heemtuin – met dank aan het Oranjefonds voor de toekenning van € 500,- - voorbereid op de eerste zondag van het openstellingseizoen, 20 maart. De reclame voor de Heemtuin in verband met die NLdoetdag had kennelijk goed gewerkt, want 80 bezoekers wandelden binnen. Zij konden genieten van de verwachtingsvolle sfeer van het vroege voorjaar: stinzenplanten volop in bloei, bomen en struiken op het punt van uitbotten, vogels kwinkelerend daar tussen. Een enkele wijngaardslak was overigens al tijdens de nieuwjaarsviering in de Heemtuin (8 januari) aan de wandel geweest (zie *Het Steenuiltje*, lentenummer). Het openstellingseizoen (voorheen beginnend met de eerste zondag van april) was niet alleen vervroegd, ook in de fraaie maand oktober is de Heemtuin op 3 van de 5 zondagen open geweest.

In totaal was de Heemtuin in 2011 open op 32 zon- en feestdagen.

- **ten dienste van onderwijs en andere maatschappelijke sectoren**

De Heemtuin heeft niet alleen opengestaan voor het recreërende publiek.

Op 2 maart voerde een schoolklas van De Duizendpoot uit Geleen in en rond de tuin een maatschappelijke stage-project uit o.l.v. 6 leerlingen van Scholengroep Trevianum. Voor de laatste was deze dag de afsluiting van de maatschappelijke stage die zij eerder hadden uitgevoerd van 13-16 december 2010.

In totaal 55 leerlingen van Basisschool Munstergeleen bezochten samen met de bijbehorende leerkrachten de Heemtuin op 13 april en 11 mei.

Voor het tweede opeenvolgende jaar is de schoolwerkgroep aanwezig geweest op de laatste woensdag van elke maand om de Heemtuin open te stellen voor ouders met kinderen. Hiervoor bleek de belangstelling nu definitief te gering om dit in een volgend jaar voort te zetten.

Op 30 juni vond een groep van 20 RIBW-ers een gastvrij onthaal in de Heemtuin.

24 september was voor 18 medewerkers van Rabobank Westelijke Mijnstreek een dag waarop zij eens wat anders konden doen dan zich zorgen maken over geld: onder supervisie van IVN-leden & IKL namen zij de bosrand bij de perenweide onder handen en de pauze brachten zij door in de Heemtuin.

Op 26 november tenslotte beleefde een groep scouts een instructieve middag in een tuin die in afwachting was van de winter.

- **bezoekersaantal**

Het aantal bezoekers per gelegenheid wordt trouw genoteerd in de Heemtuinagenda. Het bestuur van IVN Munstergeleen vermeldt hier met trots dat in 2011 de Heemtuin in totaal **1515 bezoekers** heeft verwelkomd (in 2010 werden er 1100 geteld - het noteren van de aantallen bezoekers kan altijd nog nauwkeuriger).

- **niet welkom**

Niet alleen welkom publiek bezocht de Heemtuin. Driemaal in 4 maanden tijd (begin en eind mei, eind augustus) werd in de Heemtuin ingebroken. De schade, voornamelijk braakschade, was om en nabij €5000,-, de impact was en is aanzienlijk groter. Het hele gebeuren heeft een weerslag gehad waarvan in de pers is bericht.

Die weerslag heeft in de eerste plaats zijn gevolg gehad voor de materiaalopslag van IVN Munstergeleen:

- in de Heemtuin kan geen materiaal van enige waarde worden opgeslagen, bijv. een stroomaggregaat. Op een geheime locatie is daarom een nieuw stroomaggregaat gemonteerd op een wagentje dat op een al even geheime locatie wordt bewaard;

- in de tweede plaats op de viering van het 40-jarig jubileum. Daar was al sinds de winter van 2010 vol op ingezet, ook door middel van publicaties in *Het Steenuiltje* over de geschiedenis van de Heemtuin. In de gegeven situatie leek er niets meer te vieren en de voorbereiding van het jubileum zoals we dat oorspronkelijk hadden voorgenomen kwam tot stilstand.

Inmiddels zijn we toch voornemens het 40-jarig bestaan van IVN Munstergeleen aandacht te geven door middel van:

- De actie *Lintjesregen voor bomen* in het kader van de NLdoetactie van het Oranjefonds onder het motto *IVN Munstergeleen, 1 x 40 zoekt bomen 2 x 40*
- De uitgifte van een *4 seizoenen-placemat* (onder voorbehoud)
- Een eucharistieviering uit dankbaarheid voor het 40-jarig bestaan en ter intentie van de overleden leden van IVN Munstergeleen in de kapel van Pater Karel.

Toekomst

Met de zorgen om het vandalisme waarvan we het slachtoffer zijn geworden hielden in 2011 de zorgen om de vergrijzing van het vrijwilligersteam gelijke tred (het oudste lid van de vaste vrijwilligersgroep vierde op 19 november zijn 89-jarige leeftijd in de Heemtuin). Het besef daagde en werd ook uitgesproken dat het voortbestaan van de Heemtuin in gevaar was.

Op zaterdag 2 oktober werden de koppen bij elkaar gestoken en de gedachte-uitwisseling mondde uit in een andere opzet en werkwijze - waarbij het bestuur zelf de verantwoordelijkheid neemt voor het beheer – en een actie om nieuwe vrijwilligers te werven.

Op zaterdag 26 november konden 13 aspirant-vrijwilligers worden verwelkomd in het heemtuinhuis en werden er afspraken gemaakt voor de toekomst.

Daarnaast is het vrijwilligersteam versterkt met twee jeugdige personen van wie de een als leerling van het Citaverde College Heerlen in de Heemtuin zijn maatschappelijke stage heeft gelopen (maar lid blijft van de vaste vrijwilligersgroep) en de ander momenteel een cursus kruiden volgt.

IVN Munstergeleen ziet de toekomst weer met enig vertrouwen tegemoet.

Onderhoud & Bijzondere projecten

> zie hiervoor het artikel op blz. van Hub Mulders

Veranderingen in de beheerstructuur

Zoals hierboven al werd aangegeven heeft het bestuur zelf de verantwoordelijkheid genomen voor het beheer van de Heemtuin. De bestuursleden Hub Mulders en Harrij Gijsen zijn namens het bestuur als coördinatoren aangesteld.

Jo Heinemans heeft reeds in de herfst van 2011 aangekondigd per 31 december 2011 zijn lidmaatschap van het bestuur te beëindigen en dus ook de functie van penningmeester neer te leggen. Fred Penners is bereid gevonden het penningmeesterschap waar te nemen. Ook de zorg voor gebouwen en materiaal heeft Jo opgegeven. Deze zorg is per 1 januari 2012 overgedragen op Pierre Wijnen.

Bijzondere projecten buiten de Heemtuin

Op woensdag 23 maart werd het Andries Houbenchronogram onthuld. De onthullingshandeling werd verricht door wethouder Els Meewis-Stans, vervolgens werd de steen met het chronogram ingezegend door pater Léon Goertz C.P. Omdat 2011 ook de som is van de cijferletters in de naam van Prinses Maxima werd op 18 november de Maximaboom geplant in Munstergeleen en het bijbehorende chronogram onthuld. De eerder genoemde wethouder werd bij deze gelegenheid bijgestaan door haar collega Berry van Rijswijk.

De overige activiteiten van het jaarprogramma *aant. dlrs.*

13 februari	Wintervogels in de Heemtuin o.l.v. Jo Douven	12
Zo. 20 februari	Winterwandeling IVN-WM* Limbrichterbos	80
Di. 15 maart	Jaarvergadering	
Vr./za. 18/19 mrt	actie <i>NL DOET</i> van het Oranje Fonds	13
Zo. 20 maart	Voorjaarswandeling IVN-WM* Elsloosebos	110
Zo. 1 mei	Vogelexcursie Koningssteen Thorn o.l.v. Jo Douven	11
Wo. 4 mei	Middagwandeling langs het Ommetje van Sweikhuizen	5
Wo. 15 mei	Natuurpadwandeling	10
Do. 2 juni	Fietstocht IVN Regio Westelijke Mijnstreek	15
Vr. 10 juni	Bezoek aan de Karlsruhgarten, Aken (Melaten)	7
Wo. 10 augustus	Kroedwösjwandeling	22
Zo. 28 augustus	Zomerwandeling IVN-WM* Stammenderbos	70
Za. 1 oktober	Vrijwilligersdag met bezoek aan particuliere tuin	16
Zo. 16 oktober	Herfstwandeling IVN-WM* Hondskerk	40
Za. 29 oktober	Nacht van de Nacht	21
Zo. 13 november	Vogelexcursie, o.l.v. Jo Douven	2

* *Regiowandelingen, in samenwerking met zusterafdelingen*

Het Steenuiltje

Het seizoensblad is met de reguliere regelmaat, 4 keer, verschenen. Een speciaal nummer verscheen ter gelegenheid van het planten en onthullen van Maximaboom en –chronogram. Lente- zomer- en herfstnummer – en als laatste het Maximanummer – verschenen in kleur, het winternummer in zwart-wit. De kleurendruk moest helaas worden opgegeven wegens te hoge kosten.

Met ingang van het winternummer wordt *Het Steenuiltje* gedrukt door Drukkerij Pasklaar in Overhoven, Sittard.

Artisjokken en steenuiltjes in de sneeuw

Het Steenuiltje

De bijen

In de Heemtuin staan 4 korven. De volken daarin, eigendom van onze imker, lijken alle het einde van het jaar 2011 te hebben gehaald. Op een goed voorjaar volgden echter slechte zomermaanden, juli en augustus, waarin het te nat en te koud was.

Een globale schatting van de opbrengst aan honing blijkt niet te geven.

De demonstratiekast in het heemtuinhuis heeft tijdens het openstellingseizoen goede diensten bewezen. Maar het is de vraag – in verband met de algemene sterfte onder bijen – of de kast ook in 2012 zal worden bevolkt.

De dassen

Voor de dassen is het uitzonderlijk droge voorjaar van 2011 misschien minder geslaagd geweest. In januari/februari geboren jongen worden normaal zo'n 12 weken na de geboorte gespeend, maar als je in 2011 een jonge das was, zat het je niet mee: een moeder die je niet meer wilde zogen en verder weinig te vreten, want het meeste gedierte dat je lekker vond zat diep in de aarde verscholen.

Omdat dassen in burchten onder de grond leven en alleen 's nachts naar buiten komen om voedsel te zoeken, vallen er alleen globale schattingen te maken over de dassenpopulatie.

Maar wel kunnen we zeggen dat in de streek van Schinnen, Oirsbeek, Bingelrade tot Munstergeleen zo'n 40 à 50 burchten liggen. Zo'n burcht kan heel oud zijn maar de populatie kan over de jaren heel erg verschillend zijn. Burchten die ooit groot waren, met wel 25 pijpen, kunnen verschrompelen tot een aantal van 2 of 3 belopen pijpen. En op een gegeven moment, na jaren, kan zo'n hele burcht dan toch weer in gebruik zijn. Ook dassen hebben geschiedenis.

Toen we op zaterdag 1 oktober op weg waren naar de tuin van de familie Wilders in Oirsbeek, lag in de berm van de weg een dode das: een van de rond 500 verkeersslachtoffers onder de dassen in Limburg en één van de ± 5 in ons gebied. Als zoiets in de lente een moederdas overkomt gaan de jongen in het nest onherroepelijk dood. Dat is een van de verklaringen waarom (delen van) burchten in onbruik kunnen raken.

In 2011 ontdekten we dat een ondernemende das graag eens de Heemtuin in wilde. Daar hebben we toch letterlijk een stokje voor gestoken, hoe goed we het verder ook kunnen vinden met onze dubbel gestreepte burens.

De konijnen

Dat brengt ons op het wat kleiner uitgevallen zoogdier waarvan we de aanwezigheid, met name in de Boerengaard, al enige tijd vermoedden. Diervriendelijke vallen hebben echter niet mogen baten. Het vermoeden werd bevestigd door de februarisneeuw van 2012. Het konijn zal zijn binnengekomen door het open staan van de poort op bezoekdagen. Voor het nieuwe seizoen zullen we ons best doen het konijn tijdig naar buiten te werken en de vrijwilligers wordt verzocht er voortaan op te letten dat de poort wel open maar toch voor konijnen dicht is.

De vogels

Op zondag 13 februari 2011 stond voor het eerst het kijken naar wintervogels in de Heemtuin o.l.v. Jo Douven op het programma. Gegeven de omstandigheden waren de wintervogels meer lentevogels, maar het experiment beviel uitstekend en werd in 2012 herhaald. Van dit en de voorjaars- en herfstexcursie is verslag gedaan in het zomer- en winternummer van *Het Steenuiltje*.

Onder de op 26 november aangemelde nieuwe vrijwilligers zijn er twee die de vogelwerkgroep kunnen versterken. Met hen zijn afspraken gemaakt.

De Heemtuin een tuinreservaat

Sinds het voorjaar van 2011 is onze Heemtuin opgenomen in de lijst van Nederlandse tuinreservaten, opgezet door het zondagochtendprogramma Vroege Vogels van de Vara. Over tuinreservaten kunt u verder alles lezen op www.vroegevogels.vara.nl.

Het bordje 'tuinreservaten' siert sinds voorjaar 2011 het publicatiebord

Broedresultaten uilen en torenvalken 2011

Bosuilen	Thull – Schinnen	2 jongen
	Abshoven	leeg
	Munstergeleen – Hondskerk	2 jongen
	Oirsbeek – Ketelbos	<u>2 jongen</u>
Totaal bosuilen:		6
Steenuilen	Viel – Bingelrade	3 jongen (nieuwe kast)
	Viel – Houben	jonge spreuwen in kast
	Doenrade	3 jongen
	Viel	kast leeg – in appelboom gebroed – aantal onbekend
	Puth – Peter Bal	<u>2 jongen</u>
Totaal steenuilen:		8
Torenvalken	Munstergeleen – Otten	5 jongen
	Douven Amstenrade	6 jongen
	Douven Bingelrade	5 jongen
	Munstergeleen – huisweide	<u>4 jongen</u>
Totaal torenvalken		20
Kerkuilen	Oirsbeek – Dortants	4 jongen
	Vossen (1)	2 jongen
	Vossen (2)	2 jongen
	Bingelrade – De Weier	4 jongen
	Cremers	3 jongen
	Etzenrade - Dr Mei	2 jongen
	Jabeek - Lemans	<u>2 jongen</u>
Totaal kerkuilen:		19

Verslag werkgroep schoolgidsen IVN Munstergeleen

Al weer een jaar voorbij, het lijkt of ik het vorige verslag pas heb gemaakt.....

Jong en oud heeft in 2011 weer genoten van de Heemtuin. We zijn blij met de initiatieven van het bestuur om mensen te zoeken om de tuin te onderhouden. Ga op zaterdagmorgen maar eens kijken dan zie je veel “nieuwe“ gezichten. Ook is het goed te zien dat er onderhoud gepleegd wordt.

Wij hebben in het voorjaar scholen ontvangen en ook de jeugd van Scouting Munstergeleen is bij ons geweest.

De Brede school van Munstergeleen kwam verdeeld over meerdere dagen. Zo kunnen we de kinderen voldoende aandacht geven en ze rustig van alles laten zien, proeven en ruiken.

We hebben standaard materiaal waar we mee werken. Het komt ook vaker voor dat de school met een thema bezig is zoals bijv. water of bijen en dan maken we zelf een programmaatje over dat onderwerp.

We zijn op zoek naar mensen die het leuk vinden om ons groepje te versterken.

Op de pagina met het bestuur ziet u ook onze werkgroep staan.

Hebt u interesse en u wilt er meer over weten kunt u een van deze dames bellen of mailen.

N.B. Dit moet me even van het hart:

wat ziet ons “ steenuiltje” er mooi en verzorgd uit en wat staan er leuke natuurweetjes in.

Heel leuk om af en toe nog eens te pakken en door te lezen.

Complimenten aan de mensen die zich daar in hun vrije tijd mee bezig houden.

Tot ziens in de Heemtuin,

Betty Dijkstra van de schoolwerkgroep IVN Munstergeleen.

Toekomstvisie en onderhoud van de Heemtuin.

Het onderhouden, beheren & openstellen van de Heemtuin ziet IVN Munstergeleen als zijn kerntaken. Het is voor iedereen duidelijk dat hierin de meeste tijd gaat zitten. Het areaal beslaat bijna een halve hectare aan diverse biotopen die aparte aandacht vereisen zoals: bosvegetatie met zijn stinsenplanten, de holle weg, de kalkgraslanden en de kalkflora. De heidevegetatie met de vennen en de vijvers, de bermflora, het bloemrijk grasland, de hoek met giftige planten en de rand van de boerengaard met akkerplanten. Dit allemaal afgeschermd door diverse soorten met hagen.

Door de vaste medewerkers en extra vrijwilligers is zoals eerder vermeld de afgelopen maanden veel werk verricht mede door de nieuwe manier van aanpak en de gunstige weersomstandigheden (voordat het echt begon te winteren). De snoeibeurten zijn zover afgerond, dat de onderbeplanting zich het komend jaar kan ontwikkelen. Tevens zijn we bezig geweest met het afleggen van de heideplanten zodat we het volgend jaar kunnen beschikken over jonge planten om de heide aan te pakken. In de boerengaard hebben we voorbereidingen getroffen om het komend jaar het assortiment weer terug te brengen als van ouds met bonenstaken en erwtenrijzers aangevuld met planten uit de tijd van Karel de Grote.

Maar onze grootste inzet zal zijn de tuin dit jaar een bloemrijke uitstraling te geven. De vaste medewerkers en de vrijwilligers zijn begonnen met het spitten van de berm en het terrein voor de bijenhal (juist voor de vorst gereed gekomen). Deze zullen het komend jaar worden ingezaaid met nectar-planten voor bijen en vlinders zodat ze straks nog meer van hun gading vinden vlakbij de korven. Tevens zal bij deze plek een ‘nectarkroeg’ geplaatst worden die door de afdeling van het IVN Sittard-Geleen beschikbaar is gesteld. Ook zullen we ons best doen om de planten te voorzien van naamplaatjes die door de Gemeente Sittard-Geleen gesponsord zijn via een voucher. Het kan op sommige plekken straks lijken dat er sprake zal zijn van achterstallig onderhoud, maar we zijn dan bezig met het op laten komen van planten en het determineren ervan. Daarom is het ook van belang dat er vaste medewerkers komen per biotoop om te voorkomen dat er dan niet zo snel meer planten verloren zullen gaan, en hierdoor zal de algemene kennis van de vrijwilligers versterkt worden. De dames van schoolwerkgroep zullen zich ook gaan bekommeren om de aquaria, zodat in het voorjaar de ontwikkeling van de koeleköpkes kan worden gevolgd.

H. Mulders.

IVN Munstergeleen ook in 2012 bij de gelukkigen van NLdoet!

Ook dit jaar heeft het Oranjefonds het maximale bedrag van €500,- toegekend aan IVN Munstergeleen. In 2011 deed deze afdeling van IVN, Vereniging voor natuur- en milieueducatie, voor het eerst mee met de NLdoet-actie en was hetzelfde bedrag voor de klus *Voorjaar in de Heemtuin* een welkome bijdrage aan de voorbereiding van het seizoen 2011. Veel extra vrijwilligers, onder wie drie dappere meiden van 13, hebben er toen voor gezorgd dat de Heemtuin er pico bello bij lag toen de eerste bezoekers van 2011 zich meldden.

De actie van dit jaar heet *Lintjesregen voor monumentale bomen*, wordt gevoerd onder het motto *IVN Munstergeleen, 1 x 40, op zoek naar bomen 2 x 40* en is geïnspireerd door het feit dat IVN Munstergeleen in 2012 veertig jaar bestaat. De monumentale bomen – in de regel gaat het dan om bomen van 80 jaar en ouder maar ook bomen bij wegwakruisen of bij monumentale panden en herdenkingsbomen vallen onder de noemer* – van Munstergeleen zijn nog nooit geïnventariseerd. Naast individuele bomen die door plaats, vorm en/of leeftijd als monumentaal kunnen worden beschouwd, komen ook bomen in aanmerking die met elkaar een bepaalde structuur vormen (bijvoorbeeld in een holle weg of laan).

Van de deelnemende vrijwilligers wordt verwacht dat zij de bomen die als monumentaal kunnen worden aangemerkt, opmeten, beoordelen (op zaken als gezondheid, vorm, standplaats e.d.). Door de beoordeling uit te drukken in cijfers rolt er straks vanzelf de boom uit met de x-factor, ofwel de kampioensboom van Munstergeleen. We hopen dat we ook jeugdige deelnemers hebben die de GPS coördinaten kunnen verwerken en een Geocach-route opzetten. Bomen die de leeftijd van 80 jaar hebben bereikt of die om andere redenen zeker monumentaal zijn worden voorzien van een lint met de logo's van IVN, IVN Munstergeleen en van het Oranjefonds. Deze linten zullen blijven hangen tot en met Koninginnedag 2012. De medewerking van kinderen die hun fantasie laten werken over de bomen en opstellen schrijven (of is dat ouderwets?) wordt zeer op prijs gesteld.

De deelnemers worden uitgenodigd foto's te nemen van de door hen als monumentaal beschouwde bomen. De foto's kunnen, mits van commentaar voorzien, worden geprojecteerd op de afsluitende bijeenkomst in Ijsboerderij Coumans, Windraak. De deelnemers zullen daar als dank voor hun inzet door de 40jarige IVN-afdeling worden onthaald op een lunch ter afsluiting.

Inschrijven moet via het internet (www.nldoet.nl) of bij het secretariaat.

Aanvang: 09.00u – verzamelen bij de Maximaboom, Burg. Smeetsstraat/hoek Schoutenstraat.

Lunch: 13.00u - Ijsboerderij Coumans.

** zie ook het artikel van Hermie Stoelwinder (IVN Sittard-Geleen) over monumentale bomen*

Knotbeurt voor 11 knotbomen

Op vrijdag 16 november hebben we nog een NLdoetklus! We gaan, in samenwerking met de gemeente, de bomen aan het Heijdenpad aanpakken. Wilde u ook altijd al eens in zo'n hoogwerker omhoog worden getild en een boom ontdoen van een teveel aan haar? Nu is er de kans. We werken van 09.00-14.00 maar u kunt ook een gedeelte van die tijd meedoen. Opgeven: zie boven.

boven >het Heijdenpad: een monumentale structuur! - ook bijzonder: de perenwei < onder

Wandelingen IVN-regio Westelijke Mijnstreek 2012

"Beken in de Westelijke Mijnstreek"

In 2012 besteden de 7 IVN-afdelingen die in de Westelijke Mijnstreek actief zijn aandacht aan de beken en waterlopen in hun gebied. Tijdens 4 wandelingen worden de stroomgebieden van de Geleenbeek, de Rode Beek, de Ur, de Kingbeek, de Kakkert en diverse andere beken bezocht en kan worden genoten van het landschap waar de beken doorheen lopen en de flora die zich daar heeft ontwikkeld. Maar de beken zelf zijn ook van groot belang, daarover heeft Ruud van Heel namens het Waterschap Roer en Overmaas dat het beheer over al deze beken voert, verteld op do. 12 januari. In zijn presentatie kwamen de vele en diverse aspecten van waterbeheer aan de orde: de verstedelijking, klimaatverandering, internationaal overleg, bescherming tegen overstromingen, de erosieproblematiek, onderzoek en verbetering van de waterkwaliteit, zuiveren van afvalwater, de rol van educatie en communicatie.

Zondag 18 maart 2012. (organisatie IVN Elsloo en IVN Stein)

Wandelen in het stroomgebied van de Ur (± 6 km).

Tijd: 10.00 uur
Vertrekpunt: Brouwerij De Fontein,
Ondergenhousweg 15, 6171 GW Stein
Parkeergelegenheid op Barbariniplein (enkele minuten lopen naar De Fontein).

Begeleiding: IVN Stein en IVN Elsloo.

Informatie: Hub de Rooy telefoon 046-4370068
Pierre Schepers telefoon 046-4331615

In het kader van de waterwandelingen in 2012, met als thema “Waterlopen in de Westelijke Mijnstreek”, organiseren de IVN-afdelingen van Stein en Elsloo op zondag 18 maart 2012 een natuur en cultuurwandeling van ongeveer 6 km in het stroomgebied van de Ur.

De tocht start om 10.00 uur bij brouwerij De Fontein in Stein en voert langs de bedding van de Ur. Er is parkeergelegenheid op het Barbariniplein (enkele minuten lopen naar De Fontein).

Hierbij passeren de deelnemers diverse cultuur-historische monumenten zoals het kasteel Stein, de Zonput en de “Maria in Nood” kapel. In de afgelopen eeuwen is de loop van de Ur diverse keren door allerlei omstandigheden

aangepast; door verlaging van het grondwaterpeil zijn de oorspronkelijke bronnen (Beekerveld, Zonput) opgedroogd. De huidige Ur wordt gevoed door de Reebeek en de Kanaalsloot en verder stroomafwaarts door de Broekbeek. Ook de aanleg van het Julianakanaal heeft de natuurlijke loop van de Ur verstoord. Gezien de talrijke opgravingen waren de plateaus aan weerszijden van de Ur al vroeg in trek bij de vroegere bewoners. Dit maakt dit gebied enorm interessant en de wandeling door deze oase van rust is een echte aanrader.

Zondag 15 april 2012. (organisatie IVN Land van Swentibold/Born)

Wandelen langs Kingbeek en Grensmaas (± 6 km).

Tijd: 10.00 uur
Vertrekpunt: Obbicht, parkeerplaats aan de Ecrevissestraat.
Begeleiding: IVN Land van Swentibold/Born, Werkgroep Kingbeek.
Informatie: Miel Jaspers, 046 485 7694 of via website
www.ivn.nl/swentiboldborn

Op zondag 15 april organiseert de Werkgroep Kingbeek van het IVN Land van Swentibold een cultuur- en natuurwandeling rond het thema “water”. De wandeling start om 10.00uur aan de Parkeerplaats aan de Ecrevissestraat in Obbicht en voert de deelnemers langs de Kingbeek door het prachtige park van kasteel Obbicht naar het bronnengebied van de beek.

De oorsprong van de Kingbeek, die wordt gevoed vanuit het Graetheideplateau ligt aan de Hoogenberg ten noorden van Nattenhoven. Het Julianakanaal is de fysieke grens van het gebied. Vervolgens voert de wandeling de deelnemers via Nattenhoven langs de Grens-Maas terug naar het startpunt. Tijdens deze wandeling van ongeveer 6 km wordt vanuit de invalshoeken cultuur en natuur inhoud gegeven aan het thema “Water” De Kingbeek is daarbij de rode draad. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Miel Jaspers 046 485 7694 of zie ook de website www.ivn.nl/swentiboldborn.

Foto: R. van Mulken, Obbicht

Zondag 3 juni 2012. (organisatie IVN Munstergeleen en IVN Sittard-Geleen)

Wandelen door de Schwienswei, tussen Geleenbeek en Rode Beek (±7 km)

Tijd: 10.00 uur
Vertrekpunt: Sittard, parkeerplaats bij zwembad Hateboer,
Legte: 7 km. Sportcentrumlaan.
Begeleiding: IVN Sittard-Geleen en IVN Munstergeleen.
Informatie: Toos van de Vring, 06-1717 8209

Op zondag 3 juni organiseren de IVN-afdelingen Sittard-Geleen en Munstergeleen een wandeling door het vernieuwde natuurgebied de Schwienswei dat onderdeel uitmaakt van het Landschapspark De Graven. We wandelen langs de Geleenbeek, maar vooral langs de Rode Beek die als bosbeek met diverse aftakkingen over 'n lengte van 2300 m. door dit gebied meandert . De Rode beek stroomt over 25 kilometer van de bron op de Brunsummerhei totdat hij in Linne in de Maas stroomt. Tussen Jabeek en Sittard loopt hij vijf kilometer door Duits grondgebied. In Millen wordt hij met de Geleenbeek verbonden door een van de sluizen voorzien dwarskanaal. De Rode Beek is in het verleden rechtgetrokken om vervuild spoelwater van de mijnen rond Brunssum snel af te voeren. Na de mijnsluiting werd 't water wel schoner maar veel leven was er niet in mogelijk. Landschapsorganisaties werken nu samen in een project om de beek weer een natuurlijke loop te geven en de natuur de kans te geven de diversiteit van planten en dieren in het dal van de Rode Beek te vergroten. Halverwege wordt in Millen bij de oude watermolen gepauzeerd. Bij nat weer kunnen de paden wat glad zijn dus denk aan goed schoeisel.

De Schwienswei-eik

*Groot, oud, rond en vrij
Staat de eik in de Schwienswei
Vier seizoenen mooi
(haiku)*

Hermie Stoelwinder (IVN
Sittard-Geleen)

Wandelingen van IVN Munstergeleen in 2012

Zondag 25 maart: een middagwandeling in het **Absbroekbos** en langs de **Geleenbeek**.

We vertrekken om 13.30 van de kerk van Munstergeleen.

Het Absbroekbos is een gebied dat nog in ontwikkeling is en ligt tussen Oud-Geleen en Munstergeleen.

De Geleenbeek is een ecologische hoofdstructuur waar flora en fauna zich kunnen ontwikkelen en via welke uitwisseling kan plaatsvinden.

We besteden aandacht aan planten en dieren die we te zien krijgen. Maar ook cultuur komt aan zijn trekken door de Broekstraat met zijn monumentale boerderijen. En het geboortehuis van Pater Karel met de schuurkapel.

Zondag 20 mei: middagwandeling met aandacht voor **Abshoven en Huize Koekamp**.

We vertrekken om 13.30 van de kerk van Munstergeleen.

De twee monumentale panden waarlangs we wandelen hebben een lange geschiedenis.

Abshoven wordt al rond 1200 benoemd en was toen in bezit van de Abdij Val-Dieu (Godsdaal) bij Aubel in de Voerstreek.

In 1901 kochten de zusters van de dienaressen van het Heilig Hart Abshoven van de heer Roberti.

Verder brengen we een bezoek aan Huize Koekamp in bezit van de familie Strens die er een fruitbedrijf had.

Iedereen is van harte welkom op deze wandelingen om je eigen omgeving te leren kennen.

Gids: Harrij Gijsen, tel.: 046 4514594. *Foto Koekamp*

IVN GAAT NAAR DE FLORIADE!

Goed nieuws: IVN gaat samen met Vivara en enkele groene partners naar de wereld tuinbouwtentoonstelling Floriade in 2012 (5 april tot en met 7 oktober) in regio Venlo. Op een terrein van bijna 1.000m² creëren we onder de kabelbaan een natuurbelevingswereld waar kinderen en zeker ook volwassenen zich verwonderen over de natuur in hun nabije omgeving.

Door het concept 'Through Animal Eyes' kan men als dier de wereld beleven. Het nabijgelegen natuurlijke bos biedt ruimte voor de actieve verwondering. Met deze inzending laten we een groot publiek ervaren waar IVN goed in is: mensen betrekken bij natuur in hun nabije omgeving. Het is ook een mooie kans om landelijk krachten te bundelen en nieuwe leden te werven. De IVN campagne gericht op het betrekken van jeugd en (groot)ouders bij de natuur wordt ook meteen ingezet op de Floriade.

Informatie, organisatie & contact

Wil je meer weten over IVN en onze inzending? Voor algemene informatie over onze deelname aan de Floriade 2012 stuur je een e-mail naar f2012@ivn.nl ga je naar www.ivn.nl/f2012 en/of bekijk je de [veelgestelde vragen](#).

Tuinweetjes:

- Als een magnolia te groot is geworden voor zijn standplaats, is het beter om de boom in stappen terug te snoeien. Als je veel takken tegelijk verwijdert reageert de boom daarop met het vormen van een woud van waterloten.
- Groenblijvende heesters en coniferen met kluit kun je nog tot half mei planten. Na de aanplant wel flink begieten.
- Na half mei kan de Buxus een eerste keer worden gesnoeid. Het beste is hiervoor een bewolkte dag te kiezen, om zonnebrand te vermijden.
- Siergrassen plant en verplant je het beste in het late voorjaar, als de planten volop groeien. Sommige grassen rotten als ze buiten hun groeiseizoen worden verplant. Vermijd siergrassen te planten in vochtige kou, hun groei stopt hierdoor en ze sterven gemakkelijk af.

Madeliefjeskoekjes

150gr bloem

100gr harde boter

75gr witte basterdsuiker

1ei; mespuntje zout

Geraspte citroenschil

Madeliefjes(de bloemetjes)

Oventemperatuur 150gr C

Er staat nu ook buxus onder de druiven en de bramen

Doe de bloem, suiker, zout, eidooier en citroenschil in 'n kom. Snij de boter klein door het bloemmengsel en kneed er 'n deeg van. Maak 'n rolletje van 4cm doorsnee, laat dit in folie 'n uurtje rusten in de koelkast. Snij dan dunne plakjes van 't deeg en leg deze op bakpapier op de bakplaat. Met behulp van het eiwit plak je de bloempjes met 'n kwastje mooi plat met uitgespreide blaadjes op de deegplakjes. Zet de bakplaat in het midden van de voorverwarmde oven en bak ze 8 tot 10 min. Hoe dunner de koekjes, des te sneller zijn ze klaar. Laat ze even afkoelen op de bakplaat en leg ze dan met behulp van 'n pannenkoekmes op een platte schaal.

Bron: natuurkalender 2010

Toos van der Vring

Vogels kijken in de winterse Heemtuin

Het vorig jaar om deze tijd – februari was nog niet halverwege – stonden we er ook, maar toen hadden we de winter achter de rug en was het voorjaar zichtbaar begonnen. Geloof u het niet? Haal dan *Het Steenuiltje* van vorig jaar maar uit de kast. Nu was het omgekeerd: de natuur en wij hadden ons behoorlijk laten foppen. Zo ook de vogels in de Heemtuin maar die hadden toch het geluk dat ze Jo Douven hadden die hun had voorzien van het nodige voer, natuurlijk ook in de hoop dat ze zich zouden laten zien als wij er waren, die zondag 12 februari. Wij, dat waren er inclusief Jo in totaal 7. Pogingen om meer mensen te interesseren waren gedoemd geweest te stranden op de kinderoptocht in Sittard.

Welke vogels waren er?

Het wijfje van de blauwe kiekendief dat vloog in de buurt. Enkele buizerds. 13 koperwieken in de boom en in de lucht. 6 à 7 kramsvogels, pimpel- en koolmeesjes in het struikgewas en een havik hoog in de lucht. Een boomklever die niets bijzonders aan het doen was maar een andere die met een noot in de weer was bij zijn ‘smidse’, een sijsje, een gaai de nodige vinken en merels en daar, hoog over de takken rennend, een eekhoortje dat even wakker was.

Volgend jaar toch misschien wat meer richting voorjaar opschuiven, of toch niet, want dan valt Carnaval alweer in maart.

Recept voor bloedend tandvlees en wondjes in de mond. Voor de keel gebruiken als gorgelrank

50 gr Adderwortel gedurende een half uur laten koken in een halve liter water
... zeven en laten afkoelen

De adderwortel vindt u als vaste plant achter de moerasvijver in de heemtuin.

Bron: maandblad voor imkers en wikipedia

Toos van der Vring

Het Steenuiltje

Adderwortel (*Polygonum bistorta* -uit capitulare de villis van Karel de Grote)

De adderwortel is een sterke, overblijvende plant die thuishoort in de duizendknoopfamilie (Polygonaceae). Deze familie bevat zowel lastige onkruiden als waardevolle tuinplanten. De laatste zijn tegenwoordig meer bekend onder de naam Persicaria.

Uiterlijk

De bladeren van de adderwortel zijn lancetvormig en glanzend donkergroen. Zij vormen een dichte, bodembedekkende laag. Vanaf half mei verschijnen de bloemstengels met daarop de lichttroze bloeiaartjes die zo'n 5 cm lang zijn. De plant wordt ongeveer 75 cm hoog. De bloeitijd kan gerekt worden door de plant na de eerste bloei terug te knippen waarna er nog een tweede bloei volgt. Adderwortel dankt zijn naam aan zijn gedraaide wortelstok; ook de naam *bistorta* duidt hierop. Volksnamen: addertong, bloedkruid, hertstong-met-bloemen, longenkruid, slangewortel, miltkruid.

Herkomst

De adderwortel is een inheemse plant die een voorkeur heeft voor een vochthoudende, voedselrijke, kalkarme bodem. Op sommige plaatsen in beekdalen kan deze plant massaal voorkomen, maar door ontwatering, bemesting en bekalking van de bodem is hij op veel plaatsen verdwenen. De plant prefereert een plaats in de zon, hoewel hij ook op meer beschaduwde plaatsen kan groeien, maar dan zal de bloei veel minder uitbundig zijn. Adderwortel komt voor in het grootste deel van Europa en Noord-Azië.

Vermeerderen

De adderwortel is een plant die zich verspreidt door middel van een kruipende wortelstok en is dan ook het best te vermeerderen door haar te scheuren. De bloemen vormen maar weinig zaad dat ook nog eens moeilijk ontkiemt zodat zaaien geen geschikte manier van vermeerderen is. Ook gecultiveerde rassen dienen door scheuren vermeerderd te worden.

Bijwaarde

Voor vlinders maar vooral voor bijen is de adderwortel een zeer waardevolle plant, omdat de bloeitijd valt in de periode dat de meeste voorjaarsbloeiërs uitgebloeid zijn en de zomerbloeiërs nog moeten beginnen. nl. vanaf half mei tot juli. In de nazomer kan dan nog een tweede bloei volgen. De plant levert zowel nectar als (zwart) stuifmeel.

Toepassingen (zie hiervoor ook de bladzijde hiernaast)

Reeds in de 15e eeuw werd de plant gebruikt in de geneeskunde. De wortelstok bevat o.a. looistoffen, zou stoppend, ontstekingsremmend en bloedstelpend werken. Door de vorm van de wortel kon het volgens de signatuurleer toegepast worden bij slangenbeten en ander gif. Een oude naam voor het kruid was dan ook *serpentaria*. Het is nog steeds een van de beste samentrekkende kruiden. In het verleden werd de plant veel als groente gegeten, met name de spruiten en het jonge blad. Werde ook gebruikt bij het leerlooien.

MONUMENTALE bomen in Sittard-Geleen (Hermie Stoelwinder)

In Sittard-Geleen staan, nog steeds, heel veel bomen. Mooie, waardevolle bomen, die de stad aankleden en die het leefklimaat en het welzijn bevorderen. Zo levert een monumentale beuk van 100 jaar genoeg zuurstof per jaar voor 7 personen.

In Sittard-Geleen staan ca. 90 monumentale bomen beschreven in een gemeentelijke lijst. De IVN-Bomenwerkgroep heeft deze inventarisatie de afgelopen 3 jaar voortgezet en heeft nog eens ca. 120 monumentale en waardevolle bomen in kaart gebracht.

Een boom is monumentaal als hij aan de volgende twee criteria voldoet:

1. De boom is minimaal 80 jaar (herdenkingsbomen en bomen met grote dendrologische waarde mogen ook jonger zijn). De boom moet wel in een redelijke conditie zijn.
2. De boom heeft minstens één van de volgende specifieke kenmerken:
 - Beeldbepalend, de boom is door zijn leeftijd en verschijning een onvervangbaar element in zijn omgeving en heeft grote esthetische waarde.
 - Cultuurhistorische waarde:
 - Herdenkingsboom; geplant ter gelegenheid van een belangrijke gebeurtenis (bijv. Maxima-boom in Munstergeleen)
 - Markeringsboom; geplant ter markering, zoals grensbomen in agrarisch gebied
 - Kruis- of kapelboom; geplant naast een kruisbeeld of kapel
 - Bijzondere snoeivorm (bijv. kunst-snoei)
 - Dendrologische waarde: de boom is van een zeldzame soort of variëteit (bijv. gevederde pimpernoot, Gemmahof, Sittard) of de boom is van een bijzonder fruitras of is belangrijk ten behoeve van genenreservoir.
 - Natuurwaarde: de boom heeft betekenis doordat er zeldzame planten of dieren in leven (bijv. Maretak in populier, Schwienswei, Sittard).*
 - Zeldzaamheidswaarde: de boom heeft een bijzondere groeivorm door natuurlijke oorzaken, bijv. meerstammigheid (bijv. beuk op de Windraak) of de boom is de dikste, oudste, of hoogste in de gemeente (één van de oudste, tot nu toe, is een zomereik in Born, naast de A2, van ca. 210 jaar oud).

Deze criteria zijn opgesteld door de gemeente. Ze komen overeen met het Landelijk Register van Monumentale Bomen van de Bomenstichting. Monumentale bomen zijn juridisch niet beschermd, zoals bijv. monumentale gebouwen dat wel zijn. Ook al staan ze op een lijst vermeld, het is niet gegarandeerd dat ze tot hun einde mogen blijven staan. In Nederland is weinig belangstelling voor het in stand houden van oude bomen. In Engeland en Duitsland worden oude bomen gekoesterd. Er staan bordjes met tekst en uitleg of ze krijgen eigen namen ('Gog & Magog', Glastonbury, Engeland). Daar scheidt de rijksoverheid goede voorwaarden voor het duurzaam in stand houden van monumentale bomen. In Nederland is de Bomenstichting de drijvende kracht achter monumentale bomenbescherming. In veel Nederlandse gemeenten worden tegenwoordig alleen nog 'waardevolle' bomen beschermd. Daar moet nog een kapvergunning voor aangevraagd worden. Dat betekent dat alle niet-waardevolle bomen geen kapvergunning meer behoeven. Nu zullen de huidige monumentale bomen daarmee nog wel behouden blijven, maar of er veel nieuwe monumentale bomen bij zullen komen?

Enkele aansprekende voorbeelden van monumentale bomen in de gemeente Sittard-Geleen zijn de linden van ong. 140 jaar oud, bij Café "Onder de Linden", bij het NS-station, Sittard, of de Amerikaanse eik, ook van ong. 140 jaar oud, bij het station van Geleen-Oost, of de zomereik van ong. 210 jaar oud in Born, Steenakkerweg.

Een andere, waarschijnlijk minder bekende boom, ook minder oud weliswaar, staat in de Schwienwei (coördinaten 51.00'46.85 N/ 5.53'23.28 O). Deze zomereik is ong. 110 jaar oud. Hij heeft een wat vreemde, ronde vorm, ook al staat hij vrij. Meestal zijn vrijstaande eiken grillig gevormd. Voordat de Schwienwei heringericht werd (2001) stond deze eik goed verstopt tussen populierenaanplant. Toen wij met de Jungle-avonturiers (IVN-Jeugdgroep) destijds in de Schwienwei o.a poeltjes gingen opschonen is ons deze eik nooit opgevallen. Pas toen de populieren gekapt waren, kwam de ruim 100-jarige reus tevoorschijn. En nu is hij van alle kanten te bewonderen. Een aantal jaren geleden heb ik er in het voorjaar vogelmelk onder zien bloeien.

** Foto: hier ligt de populier met de maretak in de Schwienwei. Hij vormde een bedreiging voor de eik op de achtergrond die in Duitsland staat.*

2012 is het jaar van de bij!

Slechts één jaar staat de bij in het middelpunt van de belangstelling? Als de bijen het wisten zouden ze wellicht kwaad worden, agressief misschien wel, want dat zit in hun aard. Uiteindelijk bestonden ze al ver voordat er enige sprake was van de mens, van ons, de homo sapiens, de mens die denkt dat hij “sapiens” is, de homo egoisticus, de homo destruens & destructurus (vernietiger, zo niet nu dan wel in de toekomst – maar we doen ons best dat het zover niet komt)!

Men vraagt alleen maar aandacht voor de bij? En ‘men’ bedoelt waarschijnlijk de honingbij, in ieder geval zo interpreteerde ik het. De honingbij is maar één soort, een van de naar schatting 20000 soorten bijen, één soort van geschatte tien miljoen soorten insecten die de aardbol bevolken. Zo’n driehonderdmiljoen jaar geleden zijn de insecten ontstaan; de bijen veel later, zij bestaan zo’n 25 miljoen jaar, en de mens, de homo sapiens: die is er pas zo’n 250000 jaar! Hoe de insecten ontstaan zijn is niet van belang; ze zijn er; ze hebben hun nut, en de mens die pas op aarde is komen kijken beseft waarschijnlijk niet dat de insecten ook een heel belangrijke plaats innemen in de evolutie van flora en fauna. Zonder insecten waren we er misschien nooit geweest. Ze verdienen alle een ereplaats, niet alleen de bijen, maar alle insecten. Volgens mij staan de insecten meer in het verdomhoekje dan in de kijker, terwijl ze echt hun nut hebben. Die ellendige muggen bijvoorbeeld, die het altijd op ons gemunt hebben, zij reinigen toch ook met hun larven het oppervlaktewater en zijn voer voor vissen.

Het jaar van de bij is echter wel degelijk van belang, maar we moeten wel iets verder kijken dan de lengte van onze neus. We zouden bijvoorbeeld heel eenvoudig de naast ons wonende politici kunnen vragen om een weloverwogen bermbeheer, om perken en plantsoenen ook eens in te zaaien met wilde bloemen, om braakliggende terreinen om te toveren in bloemenweiden, om..... om (vul zelf maar in)

En wat doen we zelf? Hetzelfde als we aan anderen vragen? Of hebben we misschien ook een stukje grond voor inzaai van stuifmeel en nectar leverende bloemen? Hebben we een plekje voor een insectenmuurtje: een stapel oude al dan niet overwoekerde dakpannen, een bundeltje riet ertussen, simpele nestgelegenheden. Nectarplanten? Internet staat er vol van. Veel succes er mee en.... geef natuur een kans!

2012 mag dan inderdaad het jaar van de bij zijn, maar wij starten vandaag ook met de eeuw van de insecten!!

Miel van der Vring

Johann Adolf von Vomkutschenschieser wees mij op een interessante uitspraak van Francis Bacon (Engels staatsman 1561-1626): De natuur kan men alleen overwinnen door zich ernaar te schikken.

Notulen jaarvergadering 2011-03-15

Aanwezig: de dames Lisa Gijsen, Uta Jessen, Truus Rulkens
de heren Jo Beckers, Willy Hamers, Thei Helgers, Piet Jessen, Jo
Klinkenberg, Harry Simenon.
Afgemeld: Mevr. Betty Dijkstra, de heren Marc Houben, Fred Penners, Fons
Peterman.

1. Opening

De voorzitter heet de aanwezigen van harte welkom en spreekt zijn tevredenheid uit met de aanzienlijk hogere opkomst dan vorig jaar.

2. Notulen vorige jaarvergadering

Deze worden goedgekeurd.

3. Bestuursverkiezing

Er zijn geen tegenkandidaten ingediend, hetgeen betekent dat Hub Mulders voor een nieuwe periode van drie jaar aanblijft.

4 & 6 terugblik voorzitter & secretaris

[de volledige terugblik is zo nodig ter inzage; hieronder de behandelde zaken. In het vervolg zal deze terugblik in de vorm van een jaarverslag verschijnen in het lentenummer van Het Steenuiltje. Het jaarverslag zal tevens als basis dienen voor de aanvraag van de structurele subsidie bij de gemeente]

In deze terugblik kwamen aan de orde:

- het 50-jarig bestaan van het landelijke IVN
- het seizoensblad *Het Steenuiltje*
- het 40-jarig bestaan in 2012
- maatschappelijke stage
- NLdoet

5. Verslag penningmeester & kascontrolecommissie

Jo Heinemans verklaart het negatieve saldo van inkomsten & uitgaven. Met name het aanbrenge van lichtkoepels en de schade aan een daarvan zijn daaraan debet. Bovendien zijn er extra kosten gemaakt voor de organisatie van de open dag op 5 september.

Uta Jessen verklaart namens de andere leden van de kascontrolecommissie dat zij de kas in orde hebben bevonden.

De nieuwe kascontrolecommissie zal bestaan uit de leden Piet Jessen, Betty Dijkstra & Fons Peterman.

7. Verslag werkgroep Heemtuin

Jo Heinemans geeft namens Marc een viertal punten door:

- de linde voor het heemtuinhuis heeft aanzienlijke schade opgelopen bij de brand 2 jaar geleden. Bekeken moet worden of handhaving in deze vorm verantwoord is

HM vindt Jules Sondeijker de aangewezen persoon om de boom te inspecteren.

Knotten is intussen door het gevorderde seizoen niet meer mogelijk

- Planten in de Heemtuin die ook in het Capitulaire de Villis staan van Karel de Grote zullen speciale aandacht krijgen. Deze planten zullen een bordje krijgen met 'Karel de Grote' - logo.

- Rond de bijenstal zullen nieuwe vlinderstruiken worden aangeplant.

- Biotopen die speciale aandacht verlangen zijn die van de giftige kruiden & de heide; contact zal worden gelegd met een bedrijf dat hierover gaat.

8. Rondvraag

Aan het begin van de rondvraag vraagt de voorzitter aandacht voor het 40-jarig jubileum in 2012 en ideeën daarvoor aan te dragen.

Piet Jessen meldt dat hij in ander verband heeft deelgenomen aan een excursie naar kasteel Grasbroek, georganiseerd door IVN Land van Swentibold.

Uta Jessen wijst op de mogelijkheid van een excursie naar de kruidentuin van de zusters Clarissen in Megen (tussen Oss & Druten). Harrij Gijzen stelt een busexcursie voor naar Megen.

Piet Jessen vraagt naar het wat & hoe van de afgeblazen NL Doet-actie van het weijtje bij de Heemtuin. BB legt uit dat de actie is afgeblazen omdat Natuurmonumenten (eigenaar) de medewerking heeft opgezegd op rond van het feit dat het Oranje Fonds voor deze actie geen € 500 heeft toegekend.

HM stelt als lid van de Technische Commissie van de gemeente Sittard-Geleen met tevredenheid vast dat de subsidiëring van het IKL vanuit de gemeente wordt gehandhaafd, wat ook een goed perspectief oplevert voor een volgende maatschappelijke stage.

Aan het eind van de rondvraag wijst de voorzitter op de samenwerking van de IVN-afdelingen binnen de gemeente Std-Gln: gezamenlijke wandelingen en gezamenlijke inspraak op het bomenbeleid van de gemeente.

Lezing Sterrenkijken voor natuurliefhebbers door Henk Schuring (Trevianum)

De lezing valt zeer in de smaak bij het publiek en afgesproken wordt dat op een goed tijdstip – als het weer meewerkt – op een woensdag een bezoek zal worden gebracht aan de sterrenwacht van het schoolgebouw aan de Bradleystraat. Die woensdag werd 30 november: eens stralende sterrenhemel met toch ook een stukje maan. Uw voorzitter en secretaris hebben ervan genoten.

Bovenstaande cheque viel ons zomaar in de schoot op een winterse boetezitting 11-02-12. Bedankt Awt Prinse Munstergelaen!

Mo(nu)ment voor Bomen: een avond vol verwondering (lezing Gerrit Haak op jaarvergaderingen IVN Munstergelaen 6 maart en IVN Sittard-Geleen op 29 maart.

Als natuurliefhebber kent u ze ongetwijfeld: die reuzen die een onuitwisbare indruk op u gemaakt hebben. Deze 'monumentale bomen' verdwijnen, ook in Sittard-Geleen, in rap tempo. Reden om ze in de schijnwerpers te zetten, want:

- ⤴ Ze zorgen voor schonere lucht, minder gezondheidsklachten en een aangenaam leefklimaat.
- ⤴ Groene monumenten maken ook deel uit van ons cultuur-historisch erfgoed. Diverse voorbeelden zullen de revue passeren: kapelbomen, herinneringsbomen, oranjebomen, etc.
- ⤴ Monumentale bomen stralen kracht en rust uit. Het zijn bakens in stad en ommeland.
- ⤴ Ze zijn een stuk natuur op zich; ze bieden voedsel en onderdak aan honderden dieren.

Redenen genoeg om ons in te zetten voor een betere toekomst voor monumentale bomen. Helaas ontbreekt het in Nederland aan adequate bescherming, ondanks het werk van de Bomenstichting. Voorbeelden van hoe het in omringende landen geregeld is, komen dan ook aan bod.

U leert ze herkennen: waaraan moet een boom voldoen om monumentaal te zijn / worden, en ze te waarderen door talloze voorbeelden (de oudste, dikste, hoogste) uit onze gemeente en elders.

Bestuur:

Pierre Wijnen, voorzitter
Prevotlaan 17
6132 BM Sittard
046 4518149 E: pierrewijnen2@gmail.com

Hub Mulders, vice-voorzitter
Meishagerstraat 10
6151 BZ Munstergeleen
046 4514399 E:
h.mulders7@kpnplanet.nl

Ben Bongers, secretaris
Parallelweg 2A
6136 AN Sittard
046 4522685 E: b.j.j.m.bongers@home.nl

Harrij Gijsen, 2de secretaris
Meishagerstraat 1
6151 BZ Munstergeleen
tel.: 046 4514594

Fred (G.C.) Penners, penningmeester*
Groenstraat 16
6151 CS Munstergeleen
046 4526089 E: F.Penners@versatel.nl

Bestuursleden & schoolwerkgroep

Els Rongen
Koperslagerstraat 1
6151 DK Munstergeleen
046 4514318 E: rongen4@kpnplanet.nl

Toos v.d. Vring
Rietveldstraat 9
6132 SB Sittard
046 4511905 E:
toosdekruij@planet.nl

Coördinatoren Heemtuin: Hub Mulders & Harrij Gijsen

Activiteitenagenda IVN Munstergeleen & regio

Zo 26 febr	Std-Gln		Wandeling Spaubeek en het plateau van Genhout (8 km)
Zo. 26 febr.	Stein	07.10	excursie holenduif
Za. 3 maart	LvS		Excursie naar de waterkrachtcentrale in Roermond
Di. 6 maart	Mgln	19.30	Jaarvergadering – voor de gegevens zie het gele vogelcursus
Wo. 7 maart	Sch		schutblad
Do. 8 maart	LvS	12.35 t/m 12	april Cursus geologie van de Limburgse bodem
Do. 15 maart	Sch		Jaarvergadering & lezing over amfibieën
Vr./za. 16&17	Mgln		NLdoetdagen – zie p. 13-14
Zo. 18 maart	regio	10.00	Regiowandeling in stroomgebied Ur – zie p. 16
Zo. 18 maart	Mgln	11.00-16.00	Eerste zondag Heemtuin open
Zo. 18 maart	LvS	09.30-15.00	Lentewandeling
Zo 18 maart	Sch	09.45 / 10.00	Wandeling rond Munstergeleen
Wo. 21 maart	Mgln		boomfeestdag (Absbroek)
Do. 22 maart	LvS	19.30	Algemene ledenvergadering
Zo. 25 maart	Mgln	13.30	Middagwandeling Absbroekbos & Pater Karel – zie p. 19
Do. 29 maart	LvS	20.00	Lezing Bomen kijken
Do. 29 maart	Std-Gln		Jaarvergadering gevolgd door lezing Mo(nu)ment voor bomen (Gerrit Haak)
Zo. 1 april	LvS	09.00	Voorjaarswandeling langs Vloedgraaf
Wo. 4 april	Sch		Vogelcursus
Ma. 9 april	Stein	14.00	IKL wandeling Maasband
Do. 12 april	Std-Gln		Sterrenkijken voor Natuurliefhebbers (Henk Schuring)
Zo 15 april	regio	10.00	Regiowandeling langs Maas & Kingbeek – zie p. 17
Zo 15 april	Sch	09.15	Wandeling rond Hombourg (B)
Zo 22 april	Mgln	08.00	Vogelexcursie met Jo Douven
Zo 29 april	Stein	06.25 10.00	excursie holenduif boomkikkerwandeling
Wo 2 mei	Sch		Vogelcursus
Wo. 2 mei	Stein	19.00	Avondwandeling
Zo 6 mei	Sch		Wandeling Roode Beek & Schinveldse bossen
Zo 6 mei	Std-Gln		Geologie-wandeling (± 8 km)
Do. 17 mei	Std-Gln		Hemelvaartsfietstocht naar onze oosterburen (± 48 km).
Zo. 20 mei	LvS	13.00	Orchideeënwandeling door het Gerendal
Zo 20 mei	Mgln	13.30	Middagwandeling Abshoven en Huize Koekamp > p. 19
Zo. 20 mei	Sch	09.30 / 10.00	Wandeling rond Schin op Geul
Za. 27 mei	Stein	07.00	excursie holenduif
Zo 28 mei	Stein	09.00	Wandeling orchideeëntuin
Zo. 3 juni	regio	09.30	Regiowandeling Schwienswei en rond Millen, zie p. 18
Wo. 6 juni	Stein	19.00	Avondwandeling
Zo 10 juni	LvS	10.00	Wandeling langs Maas, Koeweide & Trierveld
Zo. 10 juni	Stein	09.30	Fietstocht
Vr. 15 juni	Sch		Bezoek Natuurmuseum N.-Brabant & Drunense duinen

